

- Yanıklar
 - Sıcak Çarpması
 - Donmalar
-

YANIKLAR

Yanık; derinin herhangi bir fiziksel ya da kimyasal yakıcı maddeye maruz kalması sonucu doku bütünlüğünün bozulmasıdır.

Fiziksel yanıklar;

- **Isı (alev, sıcak nesne)** ile oluşan yanıklar,
- **Elektrik** nedeni ile oluşan yanıklar,
- **Işın** ile oluşan yanıklar,
- **Sürtünme** ile oluşan yanıklar,
- **Donma** sonucu oluşan yanıklar.

Kimyasal yanıklar;

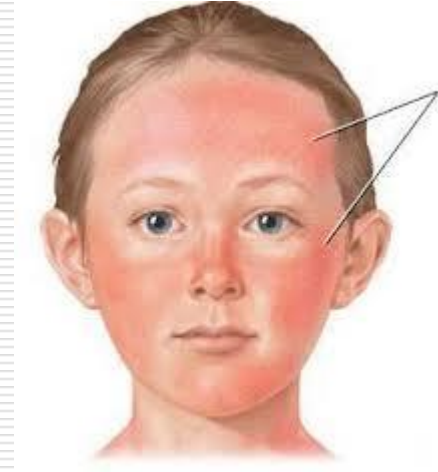
- Kimyasal madde teması ile oluşan yanıklar
-

YANIĞIN CİDDİYETİNİ BELİRLEYEN FAKTÖRLER

- Derinlik,
- Bölge,
- Yanığın etkilediği alan, yaygınlık
- Enfeksiyon riski,
- Yaş,
- Solunum yolunun gördüğü zarar,
- Hasta/yaralının önceden var olan hastalıkları,

I. Derece Yanık ve Belirtileri

- Deri yüzeyinde kızarıklık,
- Ağrı,
- Yanık bölgede şişlik,

II. Derece Yanık ve Belirtileri

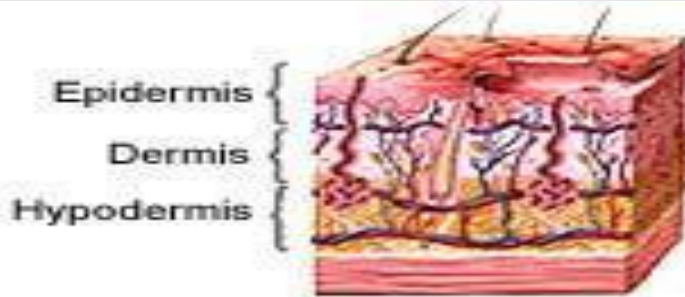
- Deride, içi su dolu kabarcıklar,
- Ağrı,

III. Derece Yanık ve Belirtileri

- Kaslar, sinirler ve damarlar zarar görmüştür,
- Siyah renkte görünüm vardır,
- Sinirler zarar gördüğü için ağrı yoktur.

First degree burn

Second degree burn

Third degree burn

- Derinliği yaygınlığı ve oluştuğu bölgeye bağlı olarak, organ ve sistemlerde işleyiş bozukluğuna yol açar.
 - Ağrı ve sıvı kaybına bağlı olarak şok gelişebilir.
 - Enfeksiyon oluşur.
-

Kişi alevle yanıyor;

- Koşması engellenir,
 - Hasta/yaralının üzeri battaniye vb. ile kapatılıp, yerde yuvarlanması sağlanarak yanması durdurulur,
 - Gerekli ilk yardım uygulamaları yapılır,
-

YANIKLARDA İLK YARDIM

- Hasta/yaralının bilinci ve yaşam bulguları değerlendirilir,
- Yanık bölge en az 20 dakika yumuşak akan soğuk su altında tutulur (yanık yüzeyi büyükse ısı kaybı çok olacağından önerilmez).
- Şişlik oluşabileceği düşünülerek yüzük, bilezik vb. eşyalar çıkarılır.
- Yanmış alandaki deriler kaldırılmadan giysiler kesilerek çıkarılır.

- Su toplamış yerler patlatılmaz,
 - Yanık üzerine hiçbir madde sürülmez,
 - Yanığın üzeri temiz bezle örtülür,
 - Hasta/yaralının üzeri battaniye ile örtülerek vücutta ısı kaybı önlenir.
-

- El ve ayak parmakları yanmışsa birlikte bandaj yapılmaz,
 - Yanık yüzeyi geniş ve sağlık kuruluşu uzaksa hasta/yaralının kusması yoksa , bilinçliyse ağızdan sıvı verilerek sıvı kaybı önlenir,
 - Kimyasal yanıklarda ellerin kimyasal madde ile teması önlenir,
 - Tıbbi yardım için 112 aranır.
-

Soğukkanlı ve sakin olunmalıdır

- Hasta /yaralıya dokunmadan önce elektrik akımı kesilmelidir
- Akımı kesme imkanı yoksa tahta çubuk ya da ip gibi bir cisimle elektrik teması kesilmelidir

SICAK ARPMAŖI

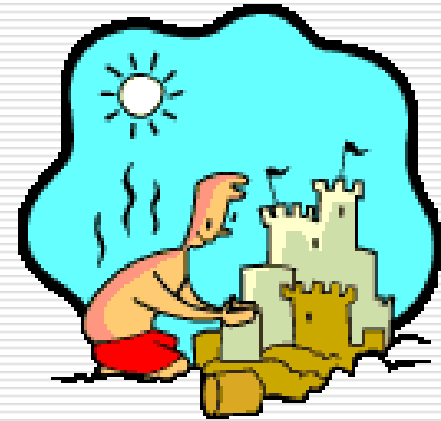
SICAK ÇARPMASI

Sıcak çarpması; yüksek derecede ısıнын havadaki yüksek nemle birleşmesiyle, organizmanın ısı ayarlayıcı sistemlerinde bozulma olması sonucu vücut ısısının ayarlanamaz hale gelmesidir.

- Adale krampları,
 - Güçsüzlük, yorgunluk,
 - Baş dönmesi,
 - Solgun ve sıcak deri,
 - Bol terleme(daha sonra azalır)
 - Hızlı nabız,
 - Mide krampları, kusma, bulantı
 - Davranış bozukluğu,
 - Bilinç kaybı, hayal görme.
-

SICAK ÇARPMASINDA İLK YARDIM

- Hasta serin ve havadar bir yere alınır
- Hasta/ yaralının giysileri çıkarılır
- Hasta/yaralı sırt üstü yatırılır, kol ve bacakları yükseltilir.
- Bilinci açıksa sıvı kaybını gidermek için karışımli sıvı (1 lt. su 1 çay kaşığı karbonat, 1 çay kaşığı tuz) ya da maden suyu verilir

DONMALAR

Soğuğa maruz kalan bölgeye yeterince kan gitmemesi ve dokularda kanın pıhtılaşması ile dokuda hasar oluşur.

Donma, uzun süre aşırı soğuğa maruz kalma sonucu oluşan ve tüm vücut sistemlerini etkileyerek kişinin yaşamının sonlanmasına neden olan bir durumdur.

I.Derece Donma ve Belirtileri

- Deride soluk renk, soğukluk hissi
- Uyuşukluk, halsizlik
- Kızarıklık ve karıncalanma hissi

II. Derece Donma ve Belirtileri

- Zarar gören bölgede gerginlik hissi,
- Ödem, şişkinlik, ağrı, içi su dolu kabarcıklar
- Siyah renkte kabuklar

III.Derece Donma ve Belirtileri

- Canlı ve sağlıklı deriden kesin hatları ile ayrılan siyah bir bölge oluşur.

- Hasta/yaralı ılık bir ortama alınarak soğukla teması kesilir
 - Hasta/yaralı sakinleştirilir, istirahat ettirilir, hareket ettirilmez
 - Kuru giysiler giydirilir
 - Ağızdan sıcak içecekler verilir
-

- Su toplamış bölgeler patlatılmaz üstü örtülür
 - Donuk bölge ovulmaz kendi kendine ısınması sağlanır
 - Isınma işleminden sonra hala hissizlik varsa bezle bandaj yapılır
 - El ve ayaklar bulunduğu pozisyonda tutulur ve yukarı kaldırılır
 - Tıbbi yardım için 112 aranır.
-

